

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΜΕ ΘΕΜΑ:

«ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΕΥΕΛΙΚΤΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ»

Δημοσιεύεται η ανάλυση των συγκεντρωτικών σχολίων τα οποία λήφθηκαν κατά τη Δημόσια Διαβούλευση επί του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης με θέμα «Ρυθμιστικό Πλαίσιο για την εφαρμογή συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής», η οποία διήρκησε από τις 30 Αυγούστου 2024 μέχρι και τις 27 Σεπτεμβρίου 2024.

Τα σχόλια έχουν ενσωματωθεί σε ενιαίο Γενικό Πίνακα, σύμφωνα με τα υποδείγματα τα οποία είχαν δοθεί για την υποβολή σχολίων στη Δημόσια Διαβούλευση. Στον Γενικό Πίνακα, περιλαμβάνονται σχόλια τα οποία δεν είχαν υποβληθεί στην τυποποιημένη μορφή που είχε ζητηθεί και ως εκ τούτου αυτά τυποποιήθηκαν στον καλύτερο δυνατό βαθμό.

Τονίζεται ότι στον Γενικό Πίνακα έχουν περιληφθεί αυτούσια όλα τα σχόλια που έχουν υποβληθεί από όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα στα πλαίσια πλήρους διαφάνειας.

Σημειώνεται ωστόσο ότι σχόλια τα οποία έγιναν από τα ενδιαφερόμενα μέρη και αφορούν το προοίμιο του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης (δηλαδή το μέρος που καταγράφονται τα γεγονότα και στοιχεία για τα οποία η ΡΑΕΚ στηρίζεται για την έκδοση του εν λόγω προσχεδίου) δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της διαβούλευσης και συνεπακόλουθα αυτά δεν θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας.

Η ΡΑΕΚ θα προχωρήσει στη λήψη σχετικής απόφασης η οποία, στα πλαίσια διαφάνειας, θα δημοσιοποιηθεί.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις που υποβλήθηκαν κατά τη Διαβούλευση μεταξύ 30 Αυγούστου 2024 μέχρι και τις 27 Σεπτεμβρίου 2024 επί του Προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης της ΡΑΕΚ με θέμα «Ρυθμιστικό Πλαίσιο για την εφαρμογή συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής»

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]
A/A	Στοιχεία Ενδιαφερόμενου	Κεφάλαιο/Θέμα	Αρ. Σελ./Αρ. Παρ.	Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις Ενδιαφερόμενου	Τεκμηρίωση / Αιτιολόγηση Ενδιαφερόμενου	Θέση ΡΑΕΚ
1	ΔΣΜΚ	Σημείο 1 του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης (ΡΑ)	Παρ. 1, τρίτη σελίδα	1. Να καλέσει τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) όπως από κοινού ετοιμάσουν έκαστος-ετοιμάσει και υποβάλουν υποβάλλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση, έκθεση η οποία δύναται να περιλαμβάνει τεχνικό οδηγό, το αργότερο μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου 2025, στην οποία να περιλαμβάνονται, πέραν των οποιωνδήποτε άλλων χρήσιμων στοιχείων που οι ίδιοι κρίνουν σκόπιμα, όλες οι σχετικές διαδικασίες με σαφή και κατανοητό τρόπο για τη σύναψη συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 2 (Τροποποιήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) παράγραφος (3), και κατ'ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: Οι Η εκθέσεις έκθεση σχετικά με τη σύναψη συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής, θα αναθεωρούνται αναθεωρείται όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει επανεξέτασή της, ή όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή ή όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή αντίστοιχα κατόπιν έγκρισης από τη ΡΑΕΚ. .. 4. Να καλέσει τους ΔΣΜΚ και ΔΣΔ κατά την ετοιμασία των της πιο πάνω εκθέσεων έκθεσης να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια: - Οι ευέλικτες συνδέσεις δεν καθυστερούν τις ενισχύσεις δικτύου στις καθορισμένες περιοχές. - Να μην αποτρέπεται η αλλαγή του καθεστώτος σύνδεσής τους κατά την αναβάθμιση του δικτύου σε σταθερή σύνδεση. - Να περιλαμβάνουν περιλαμβάνει την υποχρέωση του χρήστη συστήματος να εγκαταστήσει σύστημα ελέγχου ισχύος πιστοποιημένο από εξουσιοδοτημένο φορέα πιστοποίησης. - Να καθορίζουν καθορίζει τουλάχιστον τα εξής: - Τη μέγιστη σταθερή έγχυση/απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από και προς το δίκτυο καθώς και την πρόσθετη ευέλικτη - δυναμικότητα έγχυσης/απορρόφησης που μπορεί να συνδέεται και να διαφοροποιείται κατά χρονικές ενότητες καθ'όλη τη διάρκεια του έτους. - Τη συμφωνηθείσα διάρκεια εφαρμογής της ευέλικτης σύνδεσης.	Η έκθεση πρέπει να ετοιμαστεί από κοινού από τους δυο Διαχειριστές διότι συνεπάγεται της ανάγκης για : 1) Δημιουργία δυναμικού κοινού μητρώου Αιτήσεων και ευέλικτων συνδέσεων και 2) Να μπορέσουν να υποστηριχτούν και να λειτουργήσουν οι ευέλικτες συνδέσεις στα πλαίσια της Αγοράς Ηλεκτρισμού (αποφυγή διπλό-πληρωμών)	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και έχουν γίνει ανάλογες τροποποιήσεις στο τελικό κείμενο της Ρυθμιστικής Απόφασης.

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]
A/A	Στοιχεία Ενδιαφερόμενου	Κεφάλαιο/Θέμα	Αρ. Σελ./Αρ. Παρ.	Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις Ενδιαφερόμενου	Τεκμηρίωση / Αιτιολόγηση Ενδιαφερόμενου	Θέση ΠΑΕΚ
				Την αναμενόμενη ημερομηνία χορήγησης της σύνδεσης στο σύνολο της αιτούμενης σταθερής δυναμικότητας.		
2	ΔΣΜΚ	Σημείο 1 του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης (ΡΑ)	Παρ. 1, τρίτη σελίδα	«..., το αργότερο μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου 2025,...» Πρόταση για μεταφορά της καταληκτικής ημερομηνίας για περίοδο εντός του έτους 2026, π.χ. 30/06/2026.	Ο χρόνος που παρέχεται και στους δύο Διαχειριστές θεωρείται περιορισμένος για τις απαιτήσεις ως προς την ετοιμασία της από κοινού έκθεσης και υποβολής προς τη ΠΑΕΚ. Σύμφωνα με το προσχέδιο της ΡΑ πρέπει να ετοιμαστούν νέες διαδικασίες, να καθοριστούν αρχές, και σχέδια ενεργής διαχείρισης καθώς και κριτήρια χαρακτηρισμού και αποχαρακτηρισμού μιας ευέλικτης σύνδεσης. Όλα τα πιο πάνω πρέπει να γίνουν σε συνεργασία και συντονισμό με τον ΔΣΔ, και άλλες Υπηρεσίες του κράτους, πρέπει να τύχουν νομικής επεξεργασία και προφανώς θα χρειάζεται και ανάπτυξη νέων εφαρμογών πληροφορικής. Επίσης θα πρέπει να ανταποκρίνονται και να συνάδουν με τα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης Μεταφοράς και Διανομής που πρέπει να διαφοροποιηθούν ανάλογα. Επιπρόσθετα, κατά την υπό αναφορά περίοδο, από πλευράς ΔΣΜΚ, θα βρίσκονται σε διαδικασία πολλά μεγάλα και σημαντικά έργα όπως π.χ.: 3η δοκιμαστική λειτουργία ΑΑΗ - Εκπαίδευση νεοπροσληφθέντων υπαλλήλων ΔΣΜΚ	Το συγκεκριμένο θέμα κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό, λαμβάνοντας υπόψη το αυξημένο ενδιαφέρον για περαιτέρω εγκατάσταση μονάδων ΑΠΕ-Η στο ηλεκτρικό σύστημα. Ως εκ τούτου έχει εισαχθεί πρόνοια στο τελικό κείμενο της Ρυθμιστικής Απόφασης για την υποβολή ενδιαμέσσης έκθεσης προς έγκριση έως την 30^η Νοεμβρίου 2025 λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και διαθεσιμότητα του συστήματος και την υποβολή της τελικής έκθεσης προς έγκριση την 30^η Σεπτεμβρίου 2026.
3	ΔΣΔ	Σημείο 1 του προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης (ΡΑ)	Παρ. 1, τρίτη σελίδα	1. Να καλέσει τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) όπως από κοινού ετοιμάσουν και υποβάλουν στη ΠΑΕΚ για έγκριση, έκθεση, η οποία δύναται να περιλαμβάνει τεχνικό οδηγό, το αργότερο μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου 2025, στην οποία να περιλαμβάνονται, πέραν των οποιωνδήποτε άλλων χρήσιμων στοιχείων που οι ίδιοι κρίνουν σκόπιμα, όλες οι σχετικές διαδικασίες με σαφή και κατανοητό τρόπο για τη σύναψη συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 2 (Τροποποιήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944) παράγραφος (3), και κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: Η έκθεση σχετικά με τη σύναψη συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής, θα αναθεωρείται όταν η ΠΑΕΚ ζητήσει επανεξέτασή της, ή όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή ή όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή αντίστοιχα κατόπιν έγκρισης από τη ΠΑΕΚ.	Εισήγηση για την ετοιμασία κοινού, αντί ξεχωριστού, τεχνικού οδηγού: Δεδομένου ότι: - Τα δίκτυα Μεταφοράς και Διανομής είναι συνδεδεμένα και αλληλοεπηρεαζόμενα, ειδικότερα η λειτουργία του Συστήματος Διανομής επηρεάζει σημαντικά τη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς 85% της συνολικής εγκατεστημένης δυναμικότητας ΑΠΕ στο ηλεκτρικό σύστημα είναι σήμερα συνδεδεμένη στο Σύστημα Διανομής, και η λειτουργία αυτών των ΑΠΕ επηρεάζει σημαντικά τη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς - Η έλλειψη διαθέσιμης δυναμικότητας για σύνδεση ηλεκτροπαραγωγής, που έχει παρατηρηθεί στο δίκτυο Μεταφοράς, οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην αυξημένη διείσδυση παραγωγής η οποία έχει συνδεθεί στο Σύστημα	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και έχουν γίνει ανάλογες τροποποιήσεις στο τελικό κείμενο της Ρυθμιστικής Απόφασης.

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]
A/A	Στοιχεία Ενδιαφερόμενου	Κεφάλαιο/Θέμα	Αρ. Σελ./Αρ. Παρ.	Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις Ενδιαφερόμενου	Τεκμηρίωση / Αιτιολόγηση Ενδιαφερόμενου	Θέση ΠΑΕΚ
				.. 4. Να καλέσει τους ΔΣΜΚ και ΔΣΔ κατά την ετοιμασία της πιο πάνω έκθεσης να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια: • Οι ευέλικτες συνδέσεις δεν καθυστερούν τις ενισχύσεις δικτύου στις καθορισμένες περιοχές. • Να μην αποτρέπεται η αλλαγή του καθεστώτος σύνδεσής τους κατά την αναβάθμιση του δικτύου σε σταθερή σύνδεση. • Να περιλαμβάνει την υποχρέωση του χρήστη συστήματος να εγκαταστήσει σύστημα ελέγχου ισχύος πιστοποιημένο από εξουσιοδοτημένο φορέα πιστοποίησης. • Να καθορίζει τουλάχιστον τα εξής: • Τη μέγιστη σταθερή έγχυση/απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από και προς το δίκτυο καθώς και την πρόσθετη ευέλικτη δυναμικότητα έγχυσης/απορρόφησης που μπορεί να συνδέεται και να διαφοροποιείται κατά χρονικές ενότητες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. • Τη συμφωνηθείσα διάρκεια εφαρμογής της ευέλικτης σύνδεσης. • Την αναμενόμενη ημερομηνία χορήγησης της σύνδεσης στο σύνολο της αιτούμενης σταθερής δυναμικότητας.	Διανομής, έναντι άμεσης σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς • Οποιαδήποτε μέτρα ληφθούν σε επίπεδο Συστήματος Διανομής σε σχέση με το υπό διαβούλευση ζήτημα, , αναπόφευκτα θα επηρεάσουν τη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς σε περιοχές όπου υπάρχει έλλειψη δυναμικότητας στο δίκτυο Μεταφοράς, χρειάζεται στενή συνεργασία και συνεννόηση μεταξύ των δύο Διαχειριστών, ώστε, αφού ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί ολόκληρου του συστήματος σε συνυφασμό με τις «χρονικές ενότητες» που θα εφαρμοστούν για τις ευέλικτες συνδέσεις, να προταθούν κοινά μέτρα και κριτήρια στον εν λόγω τεχνικό οδηγό, που θα εφαρμόζουν, όπως κριθεί αναγκαίο, και οι δύο Διαχειριστές, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις περιπτώσεις έμμεσων συνδέσεων στο Σύστημα Μεταφοράς.	
4	ΔΣΔ	Σημείο 1 του προσχεδίου ΡΑ, 4ο & 5ο bullet	Παρ. 1, 4ο και 5ο bullet, Τρίτη σελίδα	Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του 4ου και 5ου bullet: Τα κριτήρια και η διαδικασία αλλαγής υφιστάμενων σταθερών συνδέσεων σε ευέλικτες συνδέσεις ώστε να υπάρχει η δυνατότητα εφαρμογής της ευέλικτης σύνδεσης. Τα κριτήρια υπό τα οποία νέοι ή/και υφιστάμενοι χρήστες δύναται να ζητήσουν την εφαρμογή της ευέλικτης σύνδεσης. με το ακόλουθο: Τα κριτήρια υπό τα οποία νέες συνδέσεις δύνανται να επιτραπούν με σύναψη συμφωνίας ευέλικτης σύνδεσης.	Η εισήγηση γίνεται για την ευθυγράμμιση και ορθή εναρμόνιση της Ρυθμιστικής Απόφασης με την ΕΕ/1711/2024 και τον τροποποιητικό νόμο. Συγκεκριμένα, από τα: • Σημείο 15 του προοιμίου της Οδηγίας ΕΕ/1711/2024: Σε περιοχές όπου τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας έχουν περιορισμένη ή μηδενική δυναμικότητα δικτύου, οι χρήστες του δικτύου που ζητούν σύνδεση με το δίκτυο θα πρέπει να μπορούν να επωφελούνται από τη δημιουργία μη σταθερής, ευέλικτης συμφωνίας σύνδεσης. και • Άρθρο 6α της ΕΕ/1711/2024: Συμφωνίες ευέλικτης σύνδεσης 1. Η ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή όταν ένα κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά αναπτύσσει ένα πλαίσιο που επιτρέπει σε διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστές συστημάτων διανομής να προσφέρουν τη δυνατότητα σύναψης συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης σε περιοχές όπου διατίθεται περιορισμένη ή μηδενική δυναμικότητα δικτύου για νέες συνδέσεις και το αντίστοιχο άρθρο του τροποποιητικού νόμου:	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και έχουν γίνει ανάλογες τροποποιήσεις στο τελικό κείμενο της Ρυθμιστικής Απόφασης.

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]
A/A	Στοιχεία Ενδιαφερόμενου	Κεφάλαιο/Θέμα	Αρ. Σελ./Αρ. Παρ.	Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις Ενδιαφερόμενου	Τεκμηρίωση / Αιτιολόγηση Ενδιαφερόμενου	Θέση ΠΑΕΚ
					• 97Α.—(1) Η ΠΑΕΚ με ρυθμιστική απόφασή της καθορίζει το πλαίσιο ώστε να επιτρέπεται στον ΔΣΜΚ και στον ΔΣΔ να προσφέρουν τη δυνατότητα σύναψης συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης σε περιοχές όπου διατίθεται περιορισμένη ή μηδενική δυναμικότητα δικτύου για νέες συνδέσεις δεν προβλέπεται μετατροπή υφιστάμενης σύνδεσης, από σταθερή σε ευέλικτη. Στόχος των ευέλικτων συνδέσεων αποτελεί η αύξηση των νέων συνδέσεων, και κατά συνέπεια η συμπερίληψη της πρόνοιας πρέπει να αφαιρεθεί. Σε κάθε περίπτωση, η Οδηγία και ο τροποποιητικός νόμος απαιτούν κριτήρια αλλά όχι διαδικασία, συνεπώς η ΡΑ δεν πρέπει να προσθέτει «διαδικασία» στον τεχνικό οδηγό.	
5	ΔΣΔ	Σημείο 3 του προσχεδίου της ΡΑ	Παρ. 3, τρίτη και τέταρτη σελίδα	α) Σε ότι αφορά ολόκληρη την παράγραφο 3, η οποία αφορά τη δημοσιοποίηση στοιχείων, παραπέμπουμε σε σχετικό σχόλιο μας, που έχει υποβληθεί στα πλαίσια της πρόσφατης δημόσιας διαβούλευσης (έληξε στις 11/09/2024) που έγινε σχετικά με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Τροποποιητικό Νόμο του 2024, και συγκεκριμένα το άρθρο 5 αυτού. Το σχόλιο μας αυτό προτείνει όπως ζητηθεί παρέκκλιση, στη βάση του άρθρου 31(3β) της Ευρ. Οδηγίας 1711/2024, για μη εφαρμογή πριν την έλευση 5 ετών, των προνοιών που προβλέπουν όπως ο ΔΣΔ παρέχει και επικαιροποιεί, τουλάχιστον ανά τρίμηνο, τα ακόλουθα: 1. Την πληροφόρηση των χρηστών για την πρόσβαση στο σύστημα και την χρήση του 2. Την πληροφόρηση των χρηστών για την κατάσταση και επεξεργασία των αιτημάτων σύνδεσης και 3. Την παροχή δυνατότητας υποβολής των εγγράφων της αίτησης σύνδεσης αποκλειστικά σε ψηφιακή μορφή. Να σημειωθεί ότι το σημείο 1 παραπάνω είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με σημείο 3 του προσχεδίου ΡΑ. (β) Σε κάθε περίπτωση, η οδηγία 1711/2024 δεν προβλέπει δημοσίευση της γεωγραφικής κατανομής των αιτήσεων σύνδεσης, οπότε γίνεται πρόταση για την διαγραφή του 1ου bullet του σημείου 3. 3. Οι ΔΣΜΚ και ΔΣΔ να δημοσιεύουν τα ακόλουθα: —Τη γεωγραφική κατανομή των αιτήσεων σύνδεσης. (γ) Για σκοπούς πληρότητας, προτείνουμε όπως η συγκεκριμένη παράγραφος που αφορά τα δεκαετή, αφαιρεθεί από το σημείο 3 και προστεθεί ως νέο σημείο 4, με αναρίθμηση των υπόλοιπων σημείων/	(α) Το σχόλιο μας που υποβλήθηκε στα πλαίσια της πρόσφατης δημόσιας διαβούλευσης (έληξε στις 11/09/2024) που έγινε σχετικά με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Τροποποιητικό Νόμο του 2024, επεξηγεί ότι για να επιτευχθεί η απαίτηση του άρθρου 5 του νομοσχεδίου αναφορικά με την πληροφόρηση των χρηστών και τη δημοσιοποίηση στοιχείων, υπάρχει μια σειρά από προϋποθέσεις και ενέργειες που πρέπει να προηγηθούν. Παράδειγμα είναι ορισμένα νέα έργα (συστήματα)/ ενέργειες του ΔΣΔ ή αναβάθμιση υφιστάμενων, καθώς επίσης και διασύνδεση των συστημάτων αυτών (π.χ. έργο AMI, εκσυγχρονισμός του Δικτύου Διανομής με τηλεμετρούμενο/ παρατηρήσιμο εξοπλισμό, αναβάθμιση του SAP για παροχή πληροφόρησης για την κατάσταση των αιτήσεων σύνδεσης, διασύνδεση με το λογισμικό DIgSILENT για αξιολόγηση της διαθέσιμης δυναμικότητας και άλλα). Οι προϋποθέσεις αυτές ισχύουν και για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων που περιγράφονται στην παρ. 3 του προσχεδίου ΡΑ. Θα πρέπει ταυτόχρονα να σημειωθεί ότι ήδη ορισμένα στοιχεία του σημείου 3 του προσχεδίου της ΡΑ ήδη δημοσιεύονται από το ΔΣΔ, όπως π.χ. η δυναμικότητα υποδοχής χρηστών σε επίπεδο υποσταθμού Μεταφοράς, μέσω του «Hosting Capacity Map» που είναι δημοσιευμένος στην ιστοσελίδα της ΑΗΚ	α) Δεν δόθηκε παρέκκλιση κατά την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 1711/2024, και ως εκ τούτου η απαίτηση για τη δημοσίευση πληροφοριών παραμένει. β) Η εν λόγω πληροφορία δίδει πιο ολοκληρωμένη άποψη για σκοπούς προγραμματισμού των ενδιαφερόμενων. Ήδη μέσω του «Hosting Capacity Map» γίνεται κατανομή των υποσταθμών μεταφοράς γεωγραφικά. γ) Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και έχουν γίνει ανάλογες τροποποιήσεις στο τελικό κείμενο της Ρυθμιστικής Απόφασης.

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]
A/A	Στοιχεία Ενδιαφερόμενου	Κεφάλαιο/Θέμα	Αρ. Σελ./Αρ. Παρ.	Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις Ενδιαφερόμενου	Τεκμηρίωση / Αιτιολόγηση Ενδιαφερόμενου	Θέση ΠΑΕΚ
				παραγράφων, ως ακολούθως: «Οι ΔΣΜΚ και ΔΣΔ περιλαμβάνουν στα δεκαετή τους προγράμματα ανάπτυξης τα έργα που αφορούν την ενίσχυση των συστημάτων μεταφοράς και διανομής στις περιοχές περιορισμένης ή μηδενικής δυναμικότητας δικτύου και την αναμενόμενη ημερομηνία αποπεράτωσης τους» (Σημ.: η πρόταση αυτή θα μπορούσε, πιο ορθά, να περιληφθεί ή να παραπέμπει σε τροποποίηση των ΡΑ για τα δεκαετή).	(Διεύθυνση Διανομής) και του ΔΣΜΚ. Στο παρόν στάδιο καταβάλλεται συντονισμένη προσπάθεια για βελτίωση των υπηρεσιών αυτών και υλοποίηση όλων των έργων/ ενεργειών που απαιτούνται προς πλήρη συμμόρφωση με το άρθρο 5 του τροποποιητικού νομοσχεδίου (άρθρο 2, σημείο 10 της σχετικής Ευρ. Οδηγίας 1711/2024), ωστόσο δεν μπορούν να ολοκληρωθούν νωρίτερα από το 2030. (β) Για σκοπούς συνεπούς εναρμόνισης της ΡΑ με τις πρόνοιες της Οδηγίας 1711/2024. (γ) Σε ότι αφορά το 5ο bullet της συγκεκριμένης παραγράφου, σημειώνουμε ότι οι ευέλικτες συνδέσεις, είτε μόνιμες είτε όχι, προφανώς θα επιφέρουν αλλαγές στο δεκαετή προγραμματισμό των Συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής. Οι αλλαγές αυτές θα πρέπει να ενσωματώνονται στα ΔΠΑΣΜ και ΔΠΑΣΔ, τα οποία ούτως ή άλλως δημοσιεύονται σύμφωνα με το υπόλοιπο νομοθετικό/ρυθμιστικό πλαίσιο. Θέματα που αφορούν τα δεκαετή θα ήταν προτιμότερο να αναφερθούν στις αντίστοιχες ΡΑ για τα δεκαετή, με τις κατάλληλες σταυροειδείς αναφορές αναμεταξύ των ΡΑ εκεί και όπου χρειάζεται.	
6	ΔΣΔ	Σημείο 2 του προσχεδίου	Παρ. 2, τρίτη σελίδα	Εισηγούμαστε όπως η Παράγραφος 2 η οποία αναφέρει ότι: «οι ΔΣΜΚ και ΔΣΔ δύναται να καθορίζουν περιοχές στις οποίες οι συμφωνίες ευέλικτης σύνδεσης θα εφαρμοστούν ως μόνιμη λύση, καθώς η ανάπτυξη/ ενίσχυση του δικτύου σε αυτές τις περιοχές αποδεδειγμένα δεν αποτελούν αποδοτικές λύσεις. Οι εν λόγω περιοχές θα πρέπει να υποβάλλονται για έγκριση από τη ΠΑΕΚ συνοδευόμενες με την κατάλληλη αιτιολόγηση και θα αναθεωρούνται όταν η ΠΑΕΚ ζητήσει επανεξέταση τους ή όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή ή όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή» αφαιρεθεί και προσθεθεί ως έβδομο bullet point στο σημείο 1 ως εξής: «τα κριτήρια για καθορισμό των περιοχών στις οποίες η ανάπτυξη του δικτύου δεν είναι η πλέον αποδοτική λύση, και σε αυτές επιτρέπονται, κατά περίπτωση, συμφωνίες ευέλικτης σύνδεσης ως μόνιμη λύση, μεταξύ άλλων για την αποθήκευση ενέργειας».	Εισήγηση για ορθή εναρμόνιση με την Οδηγία ΕΕ/1711/2024 και το τροποποιητικό νομοσχέδιο: Σύμφωνα με το άρθρο 6Α(1γ) της ΕΕ/1711/2024, το ρυθμιστικό πλαίσιο πρέπει να διασφαλίζει ότι: «για περιοχές στις οποίες η ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή όταν ένα κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά θεωρεί ότι η ανάπτυξη του δικτύου δεν είναι η πλέον αποδοτική λύση, επιτρέπονται, κατά περίπτωση, συμφωνίες ευέλικτης σύνδεσης ως μόνιμη λύση, μεταξύ άλλων για την αποθήκευση ενέργειας» και λαμβάνοντας υπόψη ότι αρμόδια αρχή να κρίνει ότι «η ανάπτυξη του δικτύου δεν είναι η πλέον αποδοτική λύση» είναι οι ΔΣΔ και ΔΣΜΚ, η εισήγηση όπως καταγράφεται διασφαλίζει την πρόνοια. Αλλαγή πρέπει να γίνει και στο άρθρο 97Α(1)(γ) του τροποποιητικού νόμου ως εξής: (γ) για περιοχές στις οποίες ο ΔΣΜΚ ή ο ΔΣΔ κρίνει ότι η ανάπτυξη του δικτύου δεν είναι η	Το σχόλιο γίνεται αποδεκτό και έχουν γίνει ανάλογες τροποποιήσεις στο τελικό κείμενο της Ρυθμιστικής Απόφασης.

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]
A/A	Στοιχεία Ενδιαφερόμενου	Κεφάλαιο/Θέμα	Αρ. Σελ./Αρ. Παρ.	Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις Ενδιαφερόμενου	Τεκμηρίωση / Αιτιολόγηση Ενδιαφερόμενου	Θέση ΡΑΕΚ
					πλέον αποδοτική λύση, επιτρέπονται, κατά περίπτωση, συμφωνίες ευέλικτης σύνδεσης ως μόνιμη λύση, μεταξύ άλλων για την αποθήκευση ενέργειας.	
7	Bioland Energy Ltd		3 / 1 (σημείο 6)	Προτείνεται η συμπερίληψη των ελάχιστων/μέγιστων φορτίων καταναλώσεων / παραγωγών και την τελικά ελάχιστη / μέγιστη ετήσια φόρτιση των γραμμών και Μ/Σ καθώς και το ετήσιο προφίλ φόρτισή τους.	Μέχρι στιγμής οι ΑΠΕ έχουν κατά ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα του έτους διαθέσιμο το μέγιστο πρωτογενές ενεργειακό δυναμικό τους. Ως αποτέλεσμα, οι σταθμοί ΑΠΕ (π.χ. Φ/Β), ενώ θεωρητικά υπολογίζονται στο μέγιστο δυνατό σημείο της παραγωγής τους για την χωρητικότητα του Δικτύου (γραμμές & Μ/Σ), στην πραγματικότητα έχουν ένα πολύ μικρό Capacity Factor.	Το εν λόγω σημείο δεν εμπίπτει στο πλαίσιο της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης καθότι οι εν λόγω πληροφορίες δύνανται να περιλαμβάνονται στους τεχνικούς οδηγούς ή/και εκθέσεις των αρμόδιων Διαχειριστών.
8	Bioland Energy Ltd		3 / 1 (σημείο 6)	Προτείνεται να δίνεται η δυνατότητα χρήσης Μ/Σ Μεταφοράς που είναι Stand-by ως Spare μέχρι στιγμής, για παροχή ευέλικτης Σύνδεσης σε Παραγωγούς ΑΠΕ, ώστε όταν όντως οι εν λόγω Μ/Σ χρησιμοποιούνται για λόγους Maintenance του Δικτύου ή για λόγους Emergency, τότε μόνο να περιορίζεται η δυνατότητα εξαγωγής /εισαγωγής ισχύος αυτών των Μονάδων ΑΠΕ προς/από το Δίκτυο.	Ήδη στους Υ/Σ Μεταφοράς υπάρχει σημαντικό Capacity διαθέσιμο λόγω του κριτηρίου N-1, το οποίο παραμένει αναξιοποίητο. Θα μπορούσε κάλλιστα να αξιοποιηθεί και να δοθούν απλώς ειδικοί όροι στους Παραγωγούς ΑΠΕ που θα συνδεθούν σε αυτούς. Έτσι, θα οδηγηθεί και ο Διαχειριστής σε καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα και βέλτιστη εκμετάλλευση του υφιστάμενου εξοπλισμού του.	Βλέπε σχόλιο 7.
9	Bioland Energy Ltd		3 / 1 (σημείο 6)	Προτείνεται να επανεξεταστούν τα κριτήρια ευέλικτης σύνδεσης με βάση τις νέες απαιτήσεις των ΚΜΔ ως προς την δυναμική ρύθμιση της Τάσης από πλευράς Παραγωγού. Με αυτόν τον τρόπο δύναται να απαλειφθούν ή να τροποποιηθούν κάποια πολύ αυστηρά κριτήρια ως προς την μεταβολή του επιπέδου τάσης στο σημείο σύνδεσης. Σημειώνεται ότι και στους Νέους ΚΜΔ προτείνεται η εφαρμογή του αυστηρού κριτηρίου του 2% με βάση το VDE Γερμανίας, το οποίο δεν μπορεί να έχει εφαρμογή στο Δίκτυο της Κύπρου, εάν θέλουμε σημαντική αύξηση της Διείσδυσης ΑΠΕ στην Κύπρο.	Ήδη υπάρχει μεγάλος όγκος αιτήσεων και αδειών ΡΑΕΚ για έργα ΑΠΕ, τα οποία είναι σε απομακρυσμένες περιοχές του Δικτύου και δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στο Δίκτυο με οικονομικά βιώσιμους όρους, εξαιτίας του κριτηρίου του 2% στο σημείο Σύνδεσης. Πλέον, με τους νέους τεχνικούς όρους που ο ίδιος ο ΔΣΔ προτείνει για ρύθμιση της Τάσης από τον ίδιο τον Παραγωγό στο σημείο σύνδεσης, μπορεί κάλλιστα αυτό το κριτήριο να τροποποιηθεί σε ένα σαφώς πιο ελαστικό όριο.	Βλέπε σχόλιο 7. Το εν λόγω σχόλιο εμπίπτει σε πρόνοιες των Κανόνων Μεταφοράς και Κανόνων Διανομής.
10	Bioland Energy Ltd		4 / 4 (σημείο 3)	Παρακαλείστε να διευκρινιστεί αν αναφέρεστε σε Σύστημα Ελέγχου Ισχύος ή Σύστημα Ελέγχου / Μέτρησης της Ποιότητας Ισχύος. Ο Εξουσιοδοτημένος Φορέας Πιστοποίησης θεωρούμε ότι θα επιφέρει σοβαρότατη οικονομική επιβάρυνση στους Χρήστες του Συστήματος. Ειδικά όταν δεν υπάρχει διάκριση για το Μέγεθος των Εγκαταστάσεων που θα εφαρμοστεί και θα υπάρχει και υποχρέωση για μικρής ισχύος / δυναμικότητας εγκαταστάσεις και όχι μόνο για Μεγάλες Μονάδες (π.χ. άνω των 8MW) τίθεται σοβαρό ζήτημα κόστους.	Θεωρείται πολύ διαφορετικό ζήτημα η Μέτρηση της <u>Ποιότητας Ισχύος</u> με χρήση ενός μηχανήματος εγκατεστημένου στις εγκαταστάσεις του Χρήστη (π.χ. πιστοποιημένο Power Quality Analyzer) και άλλο ζήτημα η Πιστοποίηση από Εξουσιοδοτημένο Φορέα Πιστοποίησης για το Σύστημα Ελέγχου Ισχύος του Χρήστη. Για πολύ μικρές εγκαταστάσεις Χρηστών (όχι απαραίτητα Παραγωγών αλλά και Καταναλωτών) μπορεί να προκληθεί πολύ σημαντική οικονομική επιβάρυνση.	Παρατίθεται η πιο κάτω απαίτηση αυτολεξεί από Οδηγία (ΕΕ) 2024/1711: «Ο χρήστης συστήματος που συνδέεται μέσω ευέλικτης σύνδεσης με το δίκτυο υποχρεούται να εγκαταστήσει σύστημα ελέγχου ισχύος πιστοποιημένο από εξουσιοδοτημένο φορέα πιστοποίησης.».
11	Abio Power			Έχω διαβάσει στην εφημερίδα της Δημοκρατίας για την απόφαση σας για το προσχέδιο για το " Ρυθμιστικό πλαίσιο		Βλέπε σχόλιο 2.

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]
A/A	Στοιχεία Ενδιαφερόμενου	Κεφάλαιο/Θέμα	Αρ. Σελ./Αρ. Παρ.	Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις Ενδιαφερόμενου	Τεκμηρίωση / Αιτιολόγηση Ενδιαφερόμενου	Θέση ΠΑΕΚ
				για εφαρμογή συμφωνιών ευέλικτης σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής". Σας συγχαίρω για την απόφαση διότι είναι προς την σωστή κατεύθυνση και είναι ένα σχέδιο που λειτουργεί με επιτυχία σε χώρες του εξωτερικού. Με το σχέδιο θα βοηθηθεί η περαιτέρω διύσδυση ΑΠΕ στο δίκτυο διανομής . Με έκπληξη μου όμως παρατηρώ ότι, δίδετε περιθώριο στους δύο Διαχειριστές να ετοιμάσουν το προσχέδιο /έκθεση μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου 2025. Πραγματικά διερωτούμαι προς τι το μεγάλο χρονικό αυτό πλαίσιο, τι στιγμή που αυτό το σχέδιο ευέλικτων συνδέσεων λειτουργεί με επιτυχία στο εξωτερικό. Αγαπητοί κύριοι δεν χρειάζεται να ανακαλύψουμε ξανά τον τροχό και παρακαλώ όπως αναθεωρήσετε την απόφαση σας που αφορά την χρονική περίοδο του ενός χρόνου.		

Σημειώσεις:

- Στη στήλη [2] αναγράφονται τα στοιχεία του ενδιαφερόμενου που έχει υποβάλει το αντίστοιχο σχόλιο, ένσταση ή/και παράστασης.
- Στη στήλη [3] αναγράφεται ο αριθμός του Κεφαλαίου και το Θέμα του εγγράφου στο οποίο αναφέρεται το σχόλιο, ένσταση ή/και παράστασης.
- Στη στήλη [4] αναγράφεται ο αριθμός της σελίδας/παραγράφου του εγγράφου στην οποία αναφέρεται το σχόλιο, ένσταση ή/και παράστασης.
- Στη στήλη [5] παρατίθεται αναλυτική περιγραφή του σχολίου, ένστασης ή/και παράστασης.
- Στη στήλη [6] παρατίθεται αναλυτική τεκμηρίωση/αιτιολόγηση του αντίστοιχου σχολίου, ένστασης ή/και παράστασης.
- Στη στήλη [7] παρατίθεται θέση της ΠΑΕΚ επί του αντίστοιχου σχολίου, ένστασης ή/και παράστασης.